

Hieronder bij een aantal artikelen een korte reactie.

Artikel 1c. Beschermingsrendement

Lid 2b maakt de uitvoerder de daadwerkelijke deling van renterisico per leeftijdscohort inzichtelijk en neemt maatregelen als deze de eigen begrenzing overschrijdt.

Lid 5 De uitvoerder toetst jaarlijks of de directe beschermingsportefeuille de gewenste mate van bescherming tegen renterisico per leeftijdscohort biedt en neemt maatregelen als dat niet het geval is.

Reactie

- *Waarom wordt in lid 5 “jaarlijks” voorgeschreven en wordt in lid 2b geen periodiciteit aan de toetsing gekoppeld?*
- *Hoe werken effecten van een wijziging van de UFR of andere methodiekwijzigingen in het vaststellen van de rentetermijnstructuur hierin door?*
- *Zou het overigens niet goed zijn de UFR af te schaffen en uit te gaan van marktwaardering?*

Artikel 1e. Flexibele premieovereenkomst of premieregeling

Lid 3. Bij een fonds gelden voor de omzetting van het kapitaal voortvloeiend uit de premies in een vastgestelde uitkering op de pensioendatum de volgende voorwaarden:

d. er wordt rekening gehouden met tariefgrondslagen passend bij de deelnemers of gewezen deelnemers.

Reactie

- *Moet en / of mag rekening worden gehouden met het geslacht?*
- *Moet en / of mag onderscheid worden gemaakt tussen deelnemers met partner van bijvoorbeeld 5 jaar ouder of 40 jaar jonger?*
- *Moet en / of mag rekening worden gehouden met overige kenmerken (bijv. opleidingsniveau)?*
- *Deze vragen kunnen ook in bredere context worden geplaatst, namelijk bij de collectieve waardeoverdracht, de vertaling van premies in een uitkeringsniveau, onttrekking van risicopremies uit kapitaal etc.*

Artikel 1g. Solidariteitsreserve en risicodelingsreserve

Lid 1. De uitvoerder berekent voor iedere doelstelling van de solidariteitsreserve of risicodelingsreserve de baten en lasten voor alle cohorten die worden onderscheiden voor de risicohouding en onderbouwt dat deze baten en lasten in lijn zijn met de doelstellingen van de reserve. Het inzichtelijk maken van deze kwantitatieve effecten wordt toegelicht, waarbij de baten en lasten voor de cohorten met en zonder de reserve worden vergeleken.

Lid 2. De evenwichtigheid van afspraken rond de solidariteitsreserve of risicodelingsreserve wordt door de uitvoerder beoordeeld en in de besluitvorming onderbouwd, waarbij de verschillende doelstellingen worden onderscheiden. Onder evenwichtigheid wordt onder meer verstaan dat bij de inrichting van de solidariteitsreserve of risicodelingsreserve op voorhand wordt voorkomen dat een bepaalde generatie binnen een pensioenregeling uitsluitend baten of lasten heeft van de reserve. Voor de kwantitatieve onderbouwing wordt gebruik gemaakt van een scenario-analyse of een stochastisch ALM-analyse.

Reactie

- *Gaat het niet erg ver om bijvoorbeeld voor verdeling van micro- en macrolanglevens een kwantitatieve analyse voor te schrijven?*
- *Wordt dit uitsluitend op generatieniveau getoetst?*
- *Moet hierin aandacht zijn voor “vertrekkende mensen” en “blijvende mensen”? Een solidariteitsreserve waaraan iedereen bijdraagt, maar die alleen ten goede komt aan mensen van 10 jaar voor pensioendatum of na ingang pensioen zal voor “vertrekkende mensen” uitsluitend lasten op kunnen leveren.*

Artikel 14v. Risicopreferentie-onderzoek

Lid 5. Het risicopreferentie-onderzoek levert een objectief, controleerbaar, systematisch, reproduceerbaar en kwantitatief interpreteerbare uitkomst op.

Reactie

- *Getuigt van een absurd vertrouwen in de wetenschappelijk onderzoek. De uitkomsten van een risicopreferentie-onderzoek zijn per definitie zo zocht als boter.*

Artikel 25. Berekening overdrachtswaarde

Lid 1. De overdrachtswaarde van pensioenaanspraken die voortvloeien uit een premieovereenkomst of premieregeling, waarbij en voor zover de premie wordt belegd, wordt berekend op basis van de actuariële grondslagen van de overdragende uitvoerder. Onder actuariële grondslagen worden de grondslagen verstaan die de uitvoerder hanteert voor de vaststelling van de technische voorziening.

Reactie

- *Wat zijn de actuariële grondslagen achterliggend aan een belegd kapitaal en als dat voor onderdelen anders zou zijn waarom dan niet op basis van het standaardtarief?*

Artikel 46. Implementatieplan

Lid 4b. na de transitie een onderzoek door een extern accountant te laten verrichten op de juistheid en volledigheid van de berekeningen die ten grondslag liggen aan de verdeling van vermogens en tenminste, indien van toepassing, op het compensatiedepot, de solidariteitsreserve of de risicodelingsreserve bij invaren.

Reactie

- *Aandacht voor datakwaliteit voor de transitie is onmisbaar nodig. Maar een controle op de accountant op de berekeningen die ten grondslag liggen aan de verdeling van vermogens? Liggt een beoordeling van de onderverdeling van het vermogen conform de standaardmethode of de vba-methode niet veel meer op het terrein van de actuariële specialisten?*
- *In welke mate is nagedacht over het beschikbaar stellen van een uniform gecontroleerd rekenmodel gelet op het belang van de transitie (zowel standaard als vba-methode)? Interpretaties van toepassing van de parameters kan mogelijk ook een rol spelen in de toedeling*

van het vermogen en feitelijk zou niet zo moeten zijn dat een model van partij A of B van invloed is op de individuele toedeling van het vermogen.

Artikel 46c. vba-rekenmethodiek

Lid 2. Bij de vba-rekenmethodiek geldt voor de berekeningen het volgende:

- a. de duur van de gehele prognosehorizon is vastgesteld in de uniforme scenariosets in artikel 23b van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen;
- b. bij de scenarioanalyse wordt gebruik gemaakt van de uniforme scenariosets bedoeld in artikel 23b van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen; en
- c. voor de demografische ontwikkeling binnen het pensioenfonds wordt over de gehele prognosehorizon een realistische aanname gehanteerd.

Lid 3. Bij de vba- rekenmethodiek geldt voor de berekeningen het vastgestelde fondsbeleid. Bij de vaststelling van het fondsbeleid geldt het volgende:

- c. voor zover sprake is van incomplete beleidsonderdelen voor de uitvoering van de volledige prognosehorizon worden realistische aannames gehanteerd;
- d. een fonds kan voor de uitvoering van de volledige prognosehorizon afwijken van het fondsbeleid, zoals vastgelegd in de vastgelegde actuariële en bedrijfstechnische nota of in de opdrachtbevestiging. Dit is uitsluitend mogelijk indien dit leidt tot een realistischere invulling op langere termijn; en
- e. ten allen tijden wordt voldaan aan de huidige wet- en regelgeving.

Reactie

- *Schrap de mogelijkheid om uit te gaan van de vba-methode*
- *Subjectieve bepaalde uniforme scenariosets met een beperkte aantal parameters (waarbij wetenschappelijke inzichten rondom deze parameters zeer divers kunnen zijn en parameters zeer bepalend kunnen zijn) voorschrijven voor een toedeling van het enorme pensioenvermogen is al geen goede uitgangspositie.*
- *Een niet wijzigende wetgeving en fondsbeleid voer een prognosehorizon van 60 jaar is onrealistisch zoals de afgelopen decennia hebben uitgewezen.*
- *Over het algemeen is geen sprake van een dynamisch (beleggings)beleid bij pensioenfondsen. Het beleid is daarmee per definitie incompleet en niet doordacht voor de langere termijn. Om dit alleen voor een transitie compleet te maken is absurd.*
- *Het huidig stelsel was niet houdbaar vanwege de lage rente en lage premiedekkingsgraden en van alles en nog wat. **Wie verzint een toedeling van vermogen op basis van een fictieve voortzetting van een onhoudbaar stelsel?***
- *De basis in het huidig stelsel is een nominaal pensioen en daarmee staat de waardering (in redelijke mate vast) uitgaande van een dekkingsgraad van 100%. Ook hier zijn al genoeg actuariële aannames te maken.*
- *Geef fondsen vervolgens de vrijheid om vanuit die basis het vermogen te verdelen en stel alleen randvoorwaarden de onderbouwing hiervan en het proces hieromheen.*

- *Vermeng ook niet de toekomstige opbouw (rekening werkgever) met liggende aanspraken en gelden (betrekking op verleden, meeste pensioenfondsen kennen geen premiekorting en de grens voor toepassen hiervan is erg hoog) door netto-profijt vergelijkingen op basis van een vba-methode waarin deze beide een rol spelen. Die vergelijking en vermenging komt de objectiviteit in de verdeling van het liggend vermogen niet ten goede, omdat andere (onzuivere) motieven dan hierin een rol kunnen gaan spelen.*
- *Is er ook nog gekeken naar stabiliteit van de vermogenstoedeling of wordt dit volledig op basis van de marktsituatie van een bepaald moment onderverdeeld (kan vrij volatiel zijn)?*